

rene od svijeta, a svojom osobnošću otvorene Bogu i bližnjemu, nego na one male zatvorene zajednice koje se zatvaraju u samodopadnost, isključivost i samouvjerenost. I što su te zajednice veće, to se superponiranjem bolesne energije stvara jači zid pakla. Zajednica ili je otvorena prema neizmjernome i čovjeku ili nije ništa. A kako totalnost čovjeka nije samo u razumu, volji i osjećajima, nego i u mogućnosti njegove vjere, ljubavi i nade, njegova *nad-ja* i podsvijesti. Stoga nastojim buditi u čovjeku nadu, govoriti o budućnosti koja je i u našim rukama. O vjeri govorim kao o daru kojim me je Bog blagoslovio, ali i sudbinski prokleo. O ljubavi, i to često, govorim kao o aktivnosti koja sadašnjost pretvara u vječnost; ona je bitno ukotvljena u transcendentnosti.

Ja govorim o Bogu koga sam susreo. Ali s Augustinom znam, da Ga ne bih tražio, da On mene nije prije našao!

On je moj Bog. On mi je objavio svoje ime kojim Ga zovem i On mene poznaće po imenu. Ja sam s toga radostan i nikada ne krijem svoju radost.

Želio bih zaraziti tom radošću čitav svijet!

ŠTO GOVORIM?

Vlado Lozić

Tvoje, tako tanane, primjedbe u mojoj nutrini, kao kršćanina, gotovo da mi i ovaj put nisu kamen za spoticaj, prigoda da Ti odvratim riječ, koja me već godinama žeže.

Da, Bože, i raspeti Spasitelju! Čudni su Tvoji postupci, Tvoji putovi! Već tamo od davnog poziva Abrahama, sve do posljednjeg poziva krštenjem!

Usudio bih se reći i ponoviti da Tvoja nevidljiva riječ lebdi nad stvarnošću moga života, težinom žalosti, koja poguri i uništi sina-čovjeka, što izgubi majku, pokazateljicu životne mudrosti, toplinu, oslonac, sigurno sklonište blage i krute riječi života. Tvoja me riječ zove i potiče, i kad joj se odzivljem i optimljem, kad je namjerno zaobilazim, i kad se nedozrelo radujem samomu sebi, ili nečem izvan sebe, a bez Tebe.

I kad bih Ti pokušao, bez pokušavanja, reći ili progovarati riječ, ostajao bih kao ostavljeno nemoćno dijete.

Čini mi se ludošću pozivati se stalno na Tebe, ili Tvoju Riječ, na Tvoje zakone, na Tvoju raspetu ljubav, kad kao da gotovo i ne čujem znakove života s druge strane; ne čujem odziva. Tvoja krv i krv mučenika, krv svih onih koji su od prvog početka, i čovjeka, oplemenjivali toplinu moje

životne žive, kao da ne privlači više! To me nutka i tako odlučno zove na neko drugo traženje, traženje izvan sebe, izvan Tebe, izvan drugih, u grijehu.

Premda sam smrtno ranjen jecanjem boli grijeha, i tako opterećen ovim i onim, kao i zauzetošću za Te, i tako gotovo tuđ i prisno bliz Tvomu pozivu na savršenstvo, kao što si Ti samu, po svojoj biti i imenu, ipak ne mogu složiti se ostajati daleko od Tebe, dalje nego što i sam želim. Ne mogu izdržati i izdržavati a da ne probijelim riječ, koja je znak i simbol moga života. Ona je »hvala«; hvala za ljubav, za poziv, hvala za glas, kojim pratiš moje mučne korake krhkih kostiju i ovog zagonetnog duha.

Više znaš nego to i sam mogu vidjeti, da Tvoja riječ, da se valja iznova upućivati iz zemlje svoje, iz zavičaja svojega i doma očinskog, iz zemaljskog šatora svoga, iz opstojnosti svoje i života svoga, i kretati prema... koje nije naznačeno, koje je zagonetno, a možda i nedostiživo.

Možda od mene i previše tražiš? Možda je i previše što sam kršćanin na papiru, u ovo doba? Jer i onako sam svakako Tvoj, pa i bježao od Tebe. Možda mi je put pri kraju i koraci već oslabili? Možda! Ne znam! Ali ipak zborim ono što mislim da smijem i mogu. Ne želim Te uvrijediti, a ni omalovažavati. Želio bih Ti se za tren približiti, govoriti riječ. Govoreći Ti sudbinski znamen »hvala«, za put, tako odlučan, nepovratan očit, svjedočanski, opterećen, usamljen, govorim Ti ipak nešto od svoga, najamničkoga, u stvari Tvoga.

I dok ovako pokušavam razgovarati s Tobom, ujedno izazivajući Te, ne zamjeri mi što te ne kritiziram, nego radije pitam i uz nemirujem i tako se, sustežući se, iz daleka molim, ne ostavljam me na raskrižju, raspuću! Ali, Raspeti, Tebi sada govorim, držeći da si mi Ti najbliži, a ujedno uvijek otvoren i prijateljski raspoložen, za tuđu riječ, i drugu osobu. To što Ti neke stvari ne govorim, to ne znači da ih prešućujem. One me još više bole, bodu, uništavaju. O njima Ti sada neću govoriti glasno, jer znam da ih sve znaš. O njima će Ti govoriti nasami, kad Ti jednom, baš zato, dođem; u samoći, kad se možda malo odmorim ili me potakne sila boli, mudrosti ili ljubavi. Dotle mi ne zamjeraj ništa, jer vidiš i sam da pokatkad mucam, a govoreći o istini uvijek se vrzam oko kraja, daleko od sredine i Tvoje radosti, i njezina blaga.

Ali, bez obzira na sve to, neka i Ti jednom čuješ ono što već od rođenja nosim u srcu, i uvijek govorim, da nitko od čovjekova koljena nije Ti nevažan ili možda dosadan ili da za svakoga pojedinačno nemaš vremena, kao prijatelj ili, što je nezamislivo, da si se i na koga ikada näljutio ili ga udaljio od sebe neprijateljskom riječju prokletstva ili vlasti. Jer, Tvoje sredstvo i cilj, i život, i darovi, i poticaji, i bogatstvo — jest ona riječ, dobrano oteščana ljudskom nedosljednošću, a izričemo je riječju »ljubav«.

Za ovaj put, neka s moje strane bude dosta, jer pravo govoreći vidiš i sam da sam bdijući ovih nekoliko trenutaka u zajedništvu s Tobom, već gotovo umoran, jer sam na pomolu tjelesnoj gladi, premda bih imao razgovarati s Tobom o još nekim stvarima: o sebi, o Tebi, o svojoj majci, svome ocu, svojoj braći i svojim sestrama, o čovjeku, o ženi, i o onima koje ovdje ne spomenuh.